

БЮЛЕТИН

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА
ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

БРОЙ 1
МАЙ 2021

БЮЛЕТИН

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА
РИСКА
ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

Издава:

Център за оценка на риска
по хранителната верига

Адрес:

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>,
corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Дизайн и предпечат:

В.Евтимова
vevtimova@mzh.government.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

- Становище на Европейския орган за безопасност на храните относно оценката за безопасност на титанов диоксид (E171), като добавка в храна
- Оценка на риска от поява и разпространение на заболяването ринопневмонит по конете с проява на тежка неврологична клиника и меиелоенцефалопатия от началото 2021г. в Европа
- Грантове на Европейският орган по безопасност на храните
- Уебстраница, посветена на „EFSA и COVID-19“
- Конференция на тема: "ONE – Health, Environment, Society – Conference 2022"
- 9-та лятна академия, организирана от Федералния институт за оценка на риска на Германия (BfR)
- Две нови възможности за кариерно развитие в EFSA

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ ОТНОСНО ОЦЕНКАТА ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ТИТАНОВ ДИОКСИД (E171), КАТО ДОБАВКА В ХРАНИТЕ

инж. Мария Христова

инж. Светлана Савова

Център за оценка на риска по хранителната верига

На 06-ти май 2021 г., Европейският орган по безопасност на храните (EFSA) публикува научно становище на тема: „Оценка на безопасността на хранителната добавка титанов диоксид (E171)“, достъпно на следния линк: <https://bit.ly/3vdBo9H>

Обобщено, могат да се очертаят следните **основни акценти**:

Наличните научни изследвания и данни дават основание да се заключи, че **титаниевият диоксид вече не може да се счита за безопасен**, при използването му като хранителна добавка! Оценката е проведена по стриктна методология и като се взети предвид широк набор от изследвания, включително нови научни доказателства и данни за наночастици;

- Въпреки че доказателствата за токсичните ефекти на титаниевият диоксид не са категорични, оценката на EFSA предполага, че не може да се изключи възможността наночастиците, съдържащи титанов диоксид, да бъдат генотоксични;
- Следваща стъпка е Европейската Комисия да вземе решение относно последиците и дали конкретната хранителна добавка да бъде разрешена или забранена за употреба в
- рамките на ЕС, въз основа на изготвената и публикувана от EFSA оценка на риска;
- Едва тогава, на базата на решението на ЕК, компетентните органи в ДЧ следва да предприемат мерки на национално ниво.
- Съдържанието на хранителната добавка титанов диоксид (E171) следва да бъде

означено на етикета, за информираност на потребителя.

Титановият диоксид се използва широко в хранително-вкусовата промишленост, като добавка оцветител E 171 (предимно в сладкарски изделия и дъвки) поради факта, че той има изсветляващи свойства и придава яркост и текстура хранителния продукт.

В допълнение към становището, на електронната страница на EFSA, е публикувано резюме озаглавено „Титаниев диоксид: E171 вече не се счита за безопасен, когато се използва като хранителна добавка“, достъпно на английски, френски, немски, италиански и испански език <https://bit.ly/2U0xowk>

Цялото становище може да прочетете на следния линк :

<https://bit.ly/3zjy6VB>

или като сканирате QR кода:

ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ПОЯВА И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО РИНОПНЕВМОНИТ ПО КОНЕТЕ С ПРОЯВА НА ТЕЖКА НЕВРОЛОГИЧНА КЛИНИКА И МИЕЛОЕНЦЕФАЛОПАТИЯ ОТ НАЧАЛОТО 2021Г. В ЕВРОПА

Проф. д-р Георги Георгиев, д.в.м.н

Център за оценка на риска по хранителната верига

РЕЗЮМЕ

Ринопневмонитът по конете е акутно протичаща вирусна болест, проявяваща се с аборт в края на бременността и тежки белодробни увреждания, както при едногодишните кончета, така и при възрастните коне.

Заболяването се характеризира с много вариабилна клиника – от поява на везикули по неокосмените части на тялото, респираторна симптоматика, аборт в последната третина на бременността и раждане на нежизнени приплоди до нервни признаци – пареза и парализа. Инфекцията се свързва с 2 еквидни (конски) алфахерпесвируса – херпесвирус-1 и - 4 (Equine Herpes Virus – EHV-1 и EHV-4). Зачестилата поява на клиника с нервни признаци през последните години е характерна за инфекциите, причинявани от херпес вируси. Освен основната роля на EHV-1, участие могат да вземат и вируси от серотип 4, а в редки случаи и от серотип 3.

Инфекцията с конския херпесвирус 1 (EHV-1) при коне е отговорна за появата на респираторна инфекция на горните дихателни пътища при млади животни и аборт при бременните кобили в края на бременността. Другият серотип на конския херпесвирус 4 (EHV-4) до скоро се смяташе за подтип на EHV-1, но чрез използването на молекулярни техники за характеризиране на генома вече е отделен вирусен вид и е отговорен за инфекция на горните дихателни пътища при млади коне. И двата вируса са способни

да индуцират мозъчно заболяване, придружено с миелоенцефалопатия, въпреки че EHV-1 очевидно е почетата причина за тази форма на заболяването.

По официални данни на Международната федерация по конен спорт (FEI) през месец февруари 2021г., във Валенсия, Испания беше потвърдена неврологична форма на ринопневмонит, причинена от EHV-1. Това вероятно е най-сериозното огнище на EHV-1 в Европа от десетилетия насам, като са заболели над 752 коне с 18 смъртни случая към

момента.

Съгласно информация от ОІЕ редица държави в ЕС са докладвали наличието на неврологична форма на ринопневмонит и заболяване с изява на миелоенцефаломиелит през последните години, като данните за България са оскъдни или такава информация липсва.

Тези факти ни накараха да си поставим за цел да извършим научна оценка на риска от поява и разпространение на заболяването ринопневмонит по конете на основата на наличието на данни за засилена циркулация на EHV-1 в Европа, проявата на тежка неврологична клиника, придружена с миелоенцефалопатия и да предложим адекватни мерки срещу това заболяване.

Цялото становище може да прочетете на следния линк :

<https://bit.ly/3v8MTza>

или като сканирате QR кода:

ГРАНТ НА EFSA REF GP/EFSA/PREV/2021/01

На 6 май EFSA публикува гранта **Възлагане на нови подготвителни задачи в областите Оценка на риска от пестициди/техни остатъци и Обработка на заявления, касаещи пестициди** (Entrusting new preparatory tasks falling within the mission of the EFSA Pesticides Peer Review and Pesticides Residues and Application Desk units) с референтен номер GP/EFSA/PREV/2021/01.

Тази покана за представяне на предложения има за цел да идентифицира организациите, на които могат да бъдат възложени специфични комбинации от области/задачи, както е подробно описано в поканата, при сключване на рамкови споразумения за партньорство с продължителност до 4 години, като може да се кандидатства за една или повече комбинации от области/задачи.

Крайният срок за подаване на предложения по гранта е 17 юни 2021 г.

Подробна информация за участие в гранта, неговите области/задачи, ръководство за кандидатите и съответните приложения към поканата са публикувани на електронната страница на EFSA, на следния линк :

<https://bit.ly/3pJGp8J>

или като сканирате QR кода:

ГРАНТ НА EFSA REF GP/EFSA/DATA/2021/01

На 3 май EFSA публикува покана за участие с проектни предложения по грант **Идентифициране на организациите, на които EFSA може да възложи да подобрят методите за събиране, управление и анализ на данните, които компетентните органи на държавите членки докладват на EFSA.** (Identifying organisations that can be entrusted by EFSA to improve methods for collection, management and analysis of scientific data from Member State competent authorities reported to EFSA) с референтен номер GP/EFSA/DATA/2021/01.

Този грант има за цел да идентифицира организациите, на които могат да се възложат задачи по изброените по-долу три направления, при сключване на рамкови споразумения за партньорство с продължителност до 4 години:

1. Подобрени методи за мониторинг на химикали/организми и за докладване;
2. Подобрени трансфер и валидиране на данни (вкл. от големи файлове) при докладване на

данни от мониторинг на химикали/организми;

3. Хармонизирано събиране на данните за консумация на храни и състав на храните, като е възможно да се кандидатства по едно или повече от направленията.

Крайният срок за подаване на предложения по гранта е 25 юни 2021 г.

Подробна информация за участие в гранта, ръководство за кандидатите и съответните приложения към поканата са публикувани на електронната страница на EFSA, на следния линк:

<https://bit.ly/3wbpcHI>

или като сканирате QR кода:

На 29 април EFSA публикува грант „**Entrusting support tasks in the area of Plant health – Data management for spatially explicit environmental data and climate suitability analysis of plant pests and diseases**“, който има за цел да идентифицира научните организации, на които могат да се възложат специфични задачи, при сключване на рамкови споразумения за партньорство с продължителност до 5 години.

Грантът има следните три направления, като може да се кандидатства в едно или повече от тях:

1. Събиране, управление и анализ на данни за околната среда;
2. Подходящи климатични условия за развитие на вредители/растителни патогени и анализ на възможностите за установяване в определени зони на вредители/заболявания по растенията при използване на софтуерния пакет CLIMEX;

3. Подходящи климатични условия за развитие на вредители/растителни патогени и анализ на възможностите за установяване в определени зони на вредители/заболявания по растенията при използване на Species Distribution Models (SDM).

Крайният срок за подаване на предложения по този грант е 30 юни 2021 г.

Подробна информация за участие в гранта, неговите направления, ръководство за кандидатите и съответните приложения към поканата са публикувани на електронната страница на EFSA, на следния линк:

<https://bit.ly/3pH5cu0>

или като сканирате QR кода:

ГРАНТ GP / EFSA / DATA / 2021/02

На 31 май 2021 г. EFSA обяви покана за участие в **грант(проект)GP/EFSA/DATA/2021/02 на тема:**

Creation of Open Access EU Food Composition Database (EU FCDB) and related datasets.

Този грант има за цел разработване, публикуване и поддържане на Европейска база данни за състава на храните с отворен достъп (Creation of Open Access EU Food Composition Database - EU FCDB) и въздействието на околната среда върху базата данни за храни (Environmental Footprint of Food Database - EFF Database).

Крайният срок за подаване на предложения по този грант е 15 септември 2021 г.

Подробна информация за участие в гранта, неговите направления, ръководство за кандидатите и съответните приложения към поканата е публикувана на електронната страница на EFSA, на следния линк:

<https://bit.ly/3czJTVO>

или като сканирате QR кода:

УЕБСТРАНИЦА, ПОСВЕТЕНА НА „EFSA И COVID-19“

Европейският орган по безопасност на храните (EFSA) създаде уебстраница, посветена на „EFSA и COVID-19“.

Електронната страница „EFSA и COVID-19“ съдържа актуализирани данни за COVID-19 и възможната му връзка с хранителната верига и очертава приноса на EFSA по темата.

Както вече беше отбелязано в предишни становища, досега няма доказателства, че храната е източник или път на предаване на COVID-19.

Научните данни показват, че вирусът SARS-CoV-2 се предава от човек на човек, с инфекциозен аерозол, генериран при кихане, кашляне или при директен контакт между хората.

Не може да се изключи възможността за заразяване след контакт с повърхности, включително повърхности на храни или опаковки,

контаминирани с SARS-CoV-2 и в следствие пренасяне на вируса върху лигавиците на носа, очите или устата. Към момента няма убедителни доказателства за тази форма на предаване на вируса.

Предвиден е и раздел с въпроси и отговори, включително относно SARS-CoV-2, като са предоставени връзки към съответните страници/източници на информация.

Страницата е достъпна на английски, немски, френски, испански и италиански език (EN, DE, FR, ES и IT), на следния линк:

<https://bit.ly/3gfvL6y>

или като сканирате QR кода:

КОНФЕРЕНЦИЯ НА ТЕМА: "ONE – HEALTH, ENVIRONMENT, SOCIETY – CONFERENCE 2022"

Предстоящата конференция на тема: "ONE – Health, Environment, Society – Conference 2022" е организирана съвместно от EFSA (Европейски орган по безопасност на храните), ECDC (Европейски център за контрол и превенция на заболяванията), ECHA (Европейска агенция за химикали), EMA (Европейска агенция по лекарствата), EEA (Европейска агенция по околна среда) и Joint Research Center (Обединен изследователски център към ЕК).

Конференцията ще се проведе на 21-24 юни 2022 г., в Брюксел, Белгия, в хибриден формат – присъствено и дистанционно участие.

В духа на иновациите, сътрудничеството и партньорството, ONE Conference 2022, ще предостави възможност за споделяне на знания и опит и ще даде форум за изява на учени и експерти от цял свят.

Възползвайте се възможността да повишите разпознаваемостта на Вашите проучвания, като участвате в конференцията.

Можете да изпращате резюмета за участие с постер **в срок от 31 – ви май до 15 – ти септември 2021 г.**, на следния линк:

<https://bit.ly/3gsUfs0>

В случай, че бъдете одобрени за участие, крайният срок за изпращане, на пълния текст на Вашия постер (в е-формат) е март 2022 г.,

Повече за събитието, условията за участие и друга полезна информация можете да откриете на официалния сайт на конференцията **ТУК**, както и на електроните страници на

Българския Контактен център –

<https://focalpointbg.com/?news=1128>

и на EFSA, на следния линк:

<https://bit.ly/3pKKp8R>

9-ТА ЛЯТНА АКАДЕМИЯ, ОРГАНИЗИРАНА ОТ ФЕДЕРАЛНИЯ ИНСТИТУТ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА НА ГЕРМАНИЯ (BfR), 16 - 27 АВГУСТ 2021 Г., ОНЛАЙН!

Федералния институт за оценка на риска на Германия (BfR) Ви кани да участвате в **9-та лятна академия** която ще се проведе в рамките на 2 седмици, в периода **16 - 27 август 2021 г.**

Тази година събитието ще се проведе **онлайн** и **ще бъде без такса участие!**

Лятната академия на BfR се организира ежегодно, от 2012 г. досега, и е с **фокус „Оценка на риска и комуникация на риска в областта на безопасността на храните“**.

Обучението е предназначено за участници от държавни институции, ангажирани с оценка на риска в областта на безопасността на храните и фуражите.

Предвид различните часови зони, в които се намират участниците, лекционният курс ще се проведе **двукратно** (един и същ лекционен

материал ще бъде представен 2 пъти в рамките на по една седмица), както следва:

16 - 20 август 2021 г.; 6:30–11:00 UTC (Eastern time zones)

23- 27 август 2021 г.; 11:30–16:00 UTC (Western time zones)

За повече информация и регистрация за участие моля посетете следния линк:

<https://bit.ly/3wrK0e0>

или като сканирате QR кода:

ДВЕ НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ В EFSA

През месец май тази година EFSA публикува две нови предложения за научни специалисти, които да се присъединят към нейните научни звена, и по-конкретно координатори, специалисти по обработка на данни и специалисти с опит в агрономията.

По-подробна информация за тези три предложения може да откриете на електронната страница на EFSA на следните линкове:

1. За **научен специалист** по обработка на данни:

<https://bit.ly/3x62hh8>

Срокът за кандидатстване за тази позиция е до **21 юни 2021 г.** в полунощ (местно време).

2. За **научен специалист с опит в агрономията**:

<https://bit.ly/3cBUDmV>

Срокът за кандидатстване за тази позиция е до **23 юни 2021 г.** в полунощ (местно време).

На всеки от двамата избрани кандидати ще бъде предложен 5 годишен договор с възможност за подновяване.

**Печатни издания на Център за оценка на риска по хранителната верига и Български
контактен център:**

- ✓ “Актуална информация от EFSA” 1/2020
- ✓ “Актуална информация от EFSA” 1/2019
- ✓ “Актуална информация от EFSA” 2/2019
- ✓ “Актуална информация от EFSA” 1/2018
- ✓ “Актуална информация от EFSA” 2/2018
- ✓ “Тенденции и източници на зоонози, зоонозни агенти и хранителни взривове в ЕС през 2017 г. Зоонозите остават на стабилни нива”.
- ✓ Научен доклад на европейския орган по безопасност на храните (EFSA) и европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC).
- ✓ “Анализ на тенденциите и източниците на зоонозни заболявания, зоонозни агенти и хранителни взривове през 2016 г. - Научен доклад на EFSA и ECDC
- ✓ Втори съвместен доклад на ECDC, EFSA и ЕМА за интегриран анализ на употребата на антимикробни средства и появата на антимикробна резистентност в бактерии от хора и продуктивни животни
- ✓ Разпространение, биологични и епизоотологични особености на високопатогенната инфлуенца по птиците от субтип H5N8 в Европа и България през 2016/2017г.
- ✓ Вредители при иглолистните видове от семейство борови (PINACEAE) в България

Всички печатни издания може да прочете on-line на следната страница:

<https://bit.ly/3uWDmvc>

Други информации в областта на оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

